

Svensk Standard för effektmätning

SS 29000 och 29001
mars 2024

En ny svensk standard för effektmätning

- Hur en standard fungerar
- Hur innehållet i de två standarderna kommer att se ut
- Hur en standard kan användas som ett verktyg för verksamhetsstyrning
- Hur en standard kan användas för att hitta nya sätt för samarbeten och finansiering av verksamhet som på olika sätt gör samhällsnytta

Effektmätning kan
hjälpa oss
identifiera
effektsvaga eller
effektlösa insatser

Effektmätning kan
hjälpa oss
identifiera
skadliga insatser

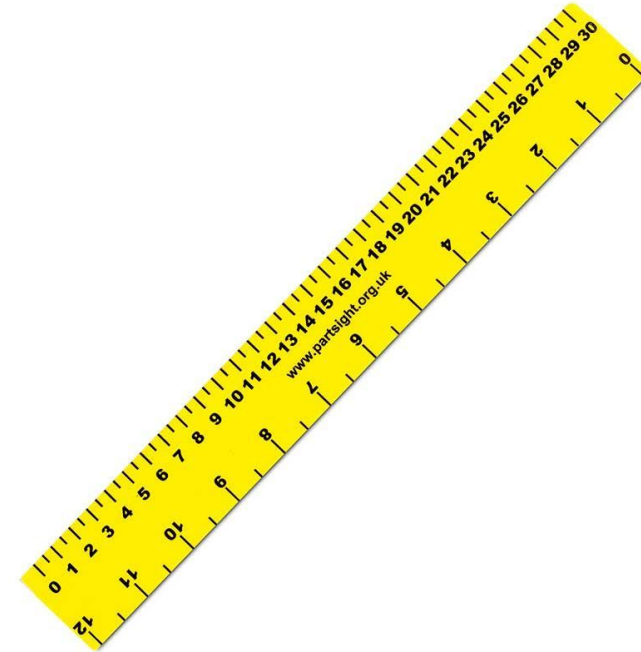
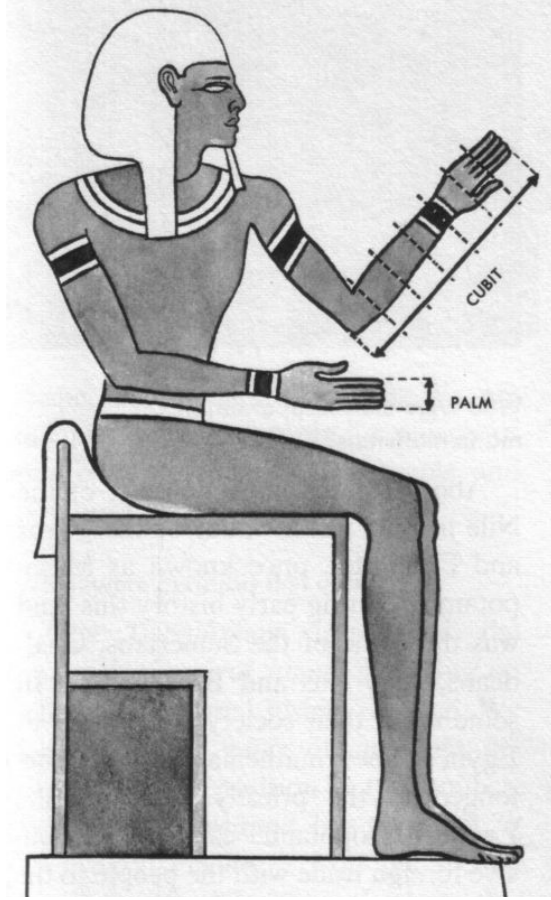
Effektmätning kan
hjälpa oss
identifiera vilka
insatser som är
allra mest effektfulla

Effektmätning kan
svara på frågan: Har
våra resurser haft
avsedd nytta?

Vad är en standard?

En standard är en gemensam lösning på ett återkommande problem. Syftet med standards är att skapa enhetliga och transparenta rutiner som vi kan enas kring. Det ligger i allas intresse att höja kvaliteten, undvika missförstånd och slippa uppfinna hjulet på nytt varje gång.

Samhällets behov har drivit utveckling av standardisering

Exempel

SVENSK STANDARD SS-EN ISO 9001:2015

Fastställt/Approved: 2015-10-14
Publicerad/Published: 2015-10-15
Utgåva/Edition: 4
Språk/Language: svenska/Swedish; engelska/English
ICS: 03.120.10; 04.080; 04.150

Ledningssystem för kvalitet – Krav (ISO 9001:2015)

Quality management systems – Requirements (ISO 9001:2015)

SIS en användarlösning/SIS single user license: Öhrings
PricewaterhouseCoopers AB, beställt av/ordered by: Jens
Persson, Ordernummer/order number: 20093960,
beställningsdatum/order date: 2017-02-13.

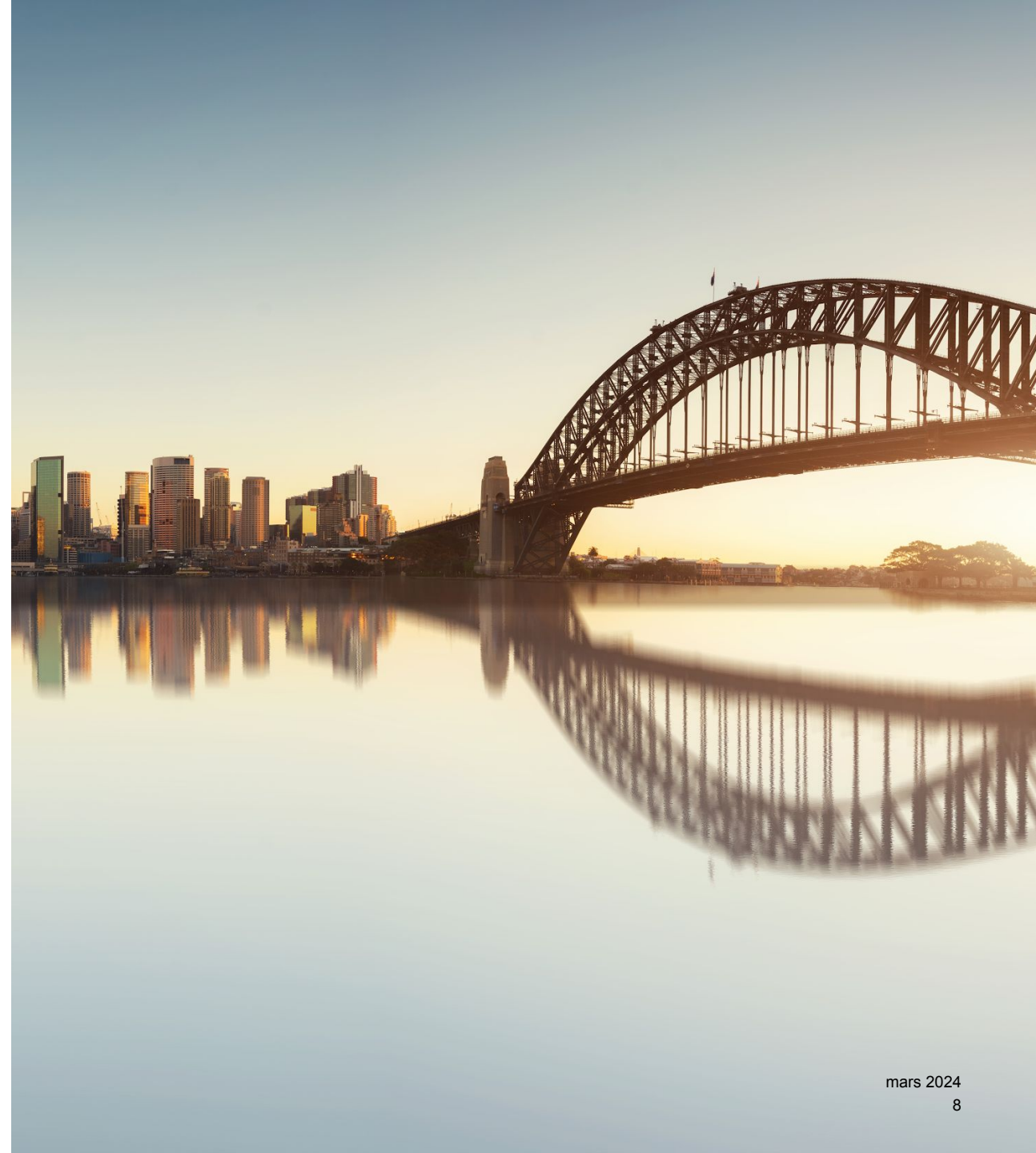
ESRS S1 OWN WORKFORCE

Table of contents

Objective
Interaction with other ESRS
Disclosure requirements
□ ESRS 2 General disclosures
<u>Strategy</u> ◦ Disclosure Requirement related to ESRS 2 SBM-2 – Interests and views of stakeholders
◦ Disclosure Requirement related to ESRS 2 SBM-3 – Material impacts, risks and opportunities and their interaction with strategy and business model
<u>Impacts, risks and opportunities management</u>
◦ Disclosure Requirement S1-1 – Policies related to own workforce
◦ Disclosure Requirement S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts
◦ Disclosure Requirement S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns
◦ Disclosure Requirement S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions
<u>Metrics and targets</u> ◦ Disclosure Requirement S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities
◦ Disclosure Requirement S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees
◦ Disclosure Requirement S1-7 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's own workforce
◦ Disclosure Requirement S1-8 – Collective bargaining coverage and social dialogue
◦ Disclosure Requirement S1-9 – Diversity metrics
◦ Disclosure Requirement S1-10 – Adequate wages
◦ Disclosure Requirement S1-11 – Social protection
◦ Disclosure Requirement S1-12 – Persons with disabilities
◦ Disclosure Requirement S1-13 – Training and skills development metrics
◦ Disclosure Requirement S1-14 – Health and safety metrics
◦ Disclosure Requirement S1-15 – Work-life balance metrics
◦ Disclosure Requirement S1-16 – Compensation metrics (pay gap and total compensation)
◦ Disclosure Requirement S1-17 – Incidents, complaints and severe human rights impacts
Appendix A: Application Requirements
□ Objective
□ ESRS 2 General Disclosures
<u>Strategy</u> ◦ Disclosure Requirement related to ESRS 2 SBM-2 – Interests and views of stakeholders
◦ Disclosure Requirement related to ESRS 2 SBM-3 – Material impacts, risks and opportunities and their interaction with strategy and business model
<u>Impacts, risks and opportunities management</u> ◦ Disclosure Requirement S1-1 – Policies related to own workforce
◦ Disclosure Requirement S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts
◦ Disclosure Requirement S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns
◦ Disclosure Requirement S1-4 – Taking action on material impacts and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions and approaches

Varför standardisera effektmätning?

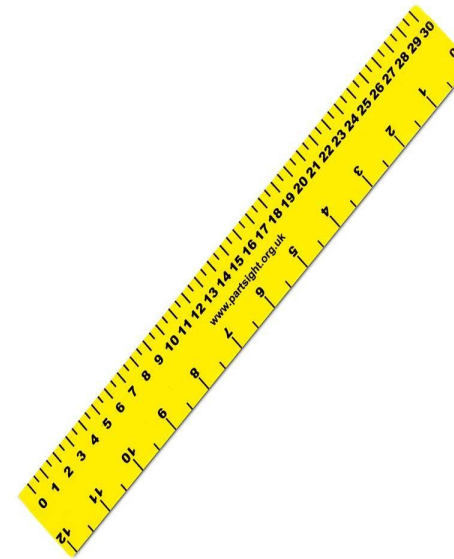
- Gemensamt språk
- Gemensam modell/metod
- Underlättar samarbete mellan olika intressenter och aktörer i samhället som på olika sätt vill bidra till att lösa viktiga samhällsproblem

Standardisering är poängen

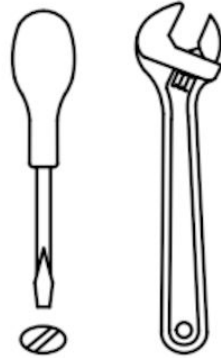
Hur kan man standardisera mått på samhällsnytta?

Det finns olika aspekter av vad som behöver standardiseras

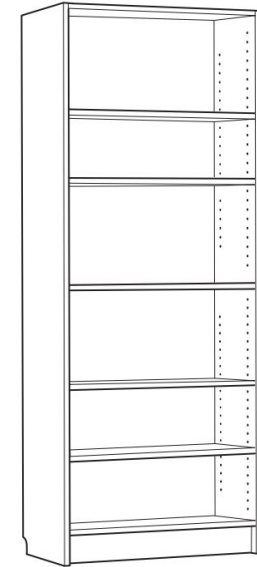
Processen

Verktygen

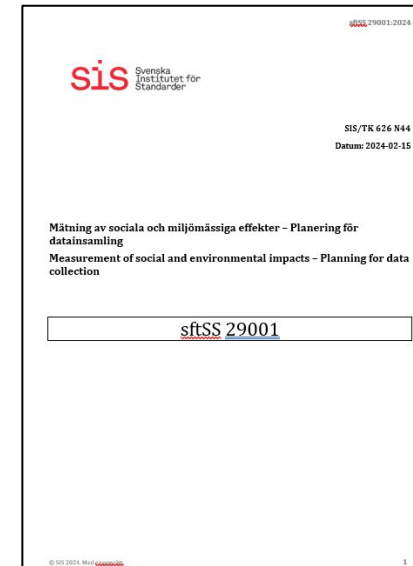

Språket

Resultatet

Standardisering är inte innovation

Standardtyper

Kravstandard

- innehåller ska-krav, exempelvis på mätning av effekt
- kan vara grund för certifiering
- kan vara underlag för tredjepartsgranskning

Vägledning

- innehåller bör-krav, exempelvis på hur man tar fram en förändringsteori
- ej grund för certifiering eller tredjepartsgranskning
- ger stöd till standardanvändare och kan bidra till utvecklad praxis

Standardfamiljen SS 29000

SS 29000 Mätning av sociala och miljömässiga effekter - Terminologi

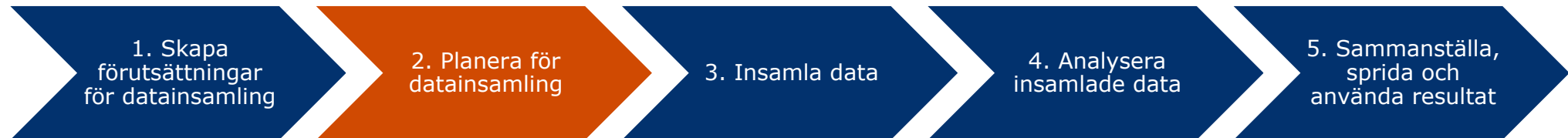
SS 29001 Mätning av sociala och miljömässiga effekter - Planering för datainsamling

SS 2900x Mätning av sociala och miljömässiga effekter - Vägledning för

En överblick (avsnitt 0)

SS 29000

SS 29001

Planera för datainsamling - del av en helhet

Planering är en förutsättning för insamling och analys

Som i sin tur är en förutsättning för att använda effektmätning till något

Utanför och innanför standarden

Val av vad som ska mätas/göras – men krav på att det ska beskrivas

Vilka mått/nyckeltal/KPI:er som ska användas – men krav på att mått ska finnas

Talar inget om vad som är ”bra” – men krav på transparens och en ”bra” metod för mätning

Inte avsedd som ett styrinstrument – men metoderna kan användas för styrning

Talar inte om hur rapportering ska ske – men ställer krav hur underlag som kan rapporteras tas fram

Termer och definitioner (avsnitt 3)

SS 29000

SS 29001

företeelse

aktivitet (insats, intervention, åtgärd)

utfall

effekt (impact)

indikator (utfallsmått)

mätinstrument

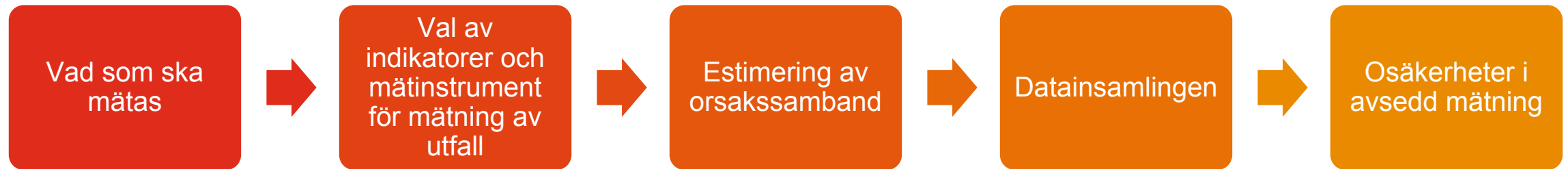
Terminologistandard SS 29000

SS 29000

- Innehåller ytterligare termer
 - Bedöms som vanliga - med risk för olika uppfattning/användning
 - Ska bidra till att olika aktörer använder samma ord (term) för samma sak (begrepp)
- ✓ Resurs (input)
 - ✓ Prestation (output)
 - ✓ Förändringsteori (logikkedja, verksamhetslogik, effektkedja)
 - ✓ Mätresultat
 - ✓ Resultat
 - ✓ Intressent
 - ✓ Målgrupp
 - ✓ Mål
 - ✓ Nytt (värde)

Planera för mätning

SS 29001

Vad som ska mätas (4.2)

Beskriv vad du ska mäta, för vem du mäter det och vilken aktivitet du tror påverka det som ska mätas

Enligt standarden ingår att:

- Definiera företagsen
- Beskriva för vem/vad
- Beskriva aktivitet
- Beskriva antagande om hur aktivitet påverkar företagsen och grunden för antagandet

Val av indikatorer och mätinstrument för att mätning av utfall (4.3)

Beskriv beskriv vilka mått och mätinstrument du ska använda

Enligt standarden ingår att:

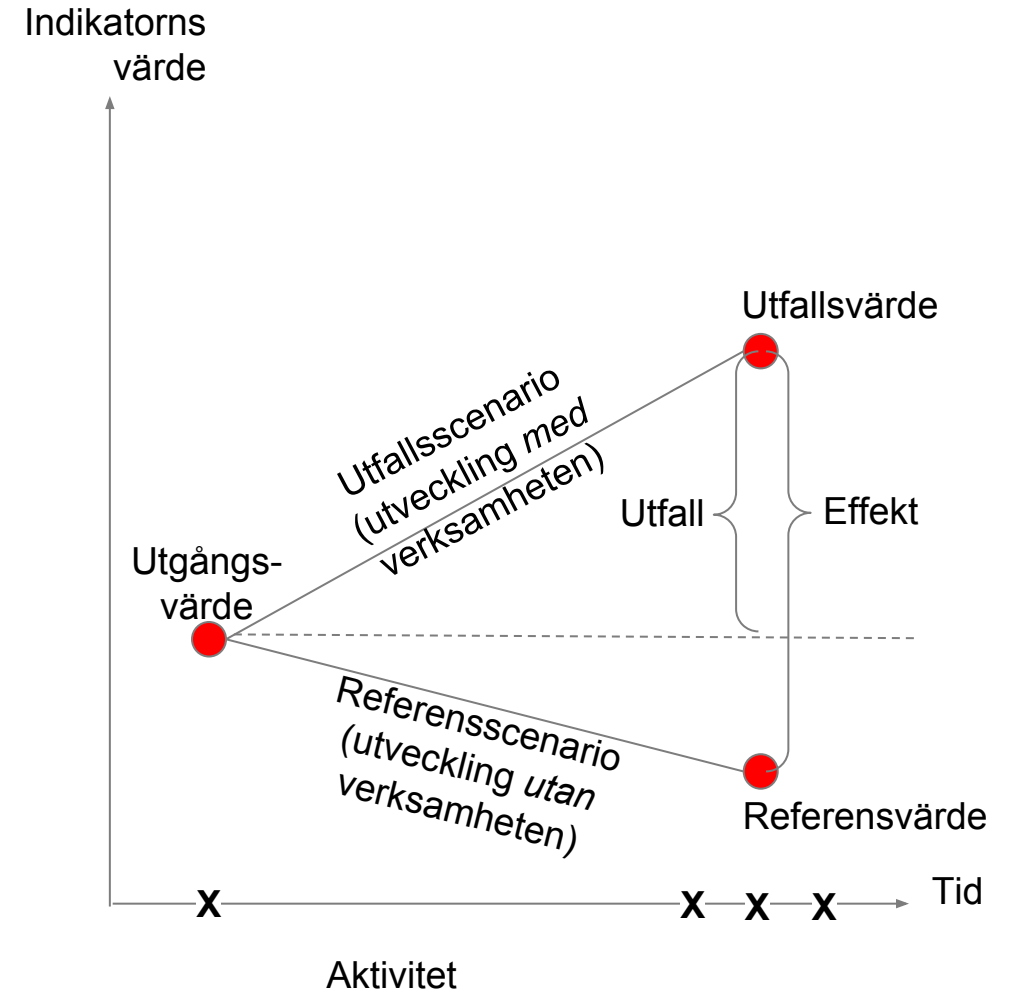
- Beskriva indikatorer
- Beskriva hur dessa relaterar till företeelsen
- Beskriva vilket mätinstrument som ska användas
- Beskriva hur det säkerställs att mätinstrumentet mäter tänkt indikator
- Bör väljas ett vetenskapligt testat mätinstrument
- Bör anges när i tiden en förändring är av sådan karaktär att den

Estimering av orsakssamband (4.4)

Beskriv hur du ska bedöma vilken påverkan analyserad aktivitet har på problemet

Enligt standarden ingår att:

- Beskriva vilket tillvägagångssätt som ska användas för att estimeras orsakssamband mellan aktivitet och utfall
- Ett kontrafaktiskt tillvägagångssätt bör användas

Datainsamlingen (4.5)

Beskriv hur du praktiskt ska samla in data för mätning

Enligt standarden ingår att beskriva:

- Antal mättillfällen
- Population och urval
 - Totalt antal
 - Tillvägagångssätt för urval
 - Inkluderat antal i datainsamling
- Rutiner
 - Användning av mätinstrument
 - Vem som genomför datainsamlingen
 - Hur data registreras och lagras

Osäkerheter i avsedd mätning (4.6)

Beskriv vilka osäkerheter ditt sätt att mäta effekt innebär

Enligt standarden ingår att:

- Beskriva vilka osäkerheter som kan uppstå utifrån val enligt standard som kan påverka tolkning av mätresultat

Vad som ska mätas

Val av indikatorer
och mätinstrument
för mätning av utfall

Estimering av
orsakssamband

Datainsamlingen

Det fortsatta arbetet

- SS 29000 och 29001 – standardförslag på kvalitetsgranskning
 - Planerad publicering andra kvartalet 2024
- Vägledningar som det arbetas på just nu
 - Förändringsteori
 - Estimering av orsakssamband
- Framöver är planen att ta fram fler vägledningar

Effektmätning som verktyg för styrning

Göra uppdrag och verksamheter tydliga

- Beskriva mer exakt
- Ha en teori
- Fastställa indikatorer

Lättare att välja insatser

- Jämföra olika aktiviteter för att påverka samma företeelse
- Lärande inom och mellan organisationer

Lättare att rapportera

- Olika intressenter kan få samma rapport

Verksamhetsplanen = nya siffror/mål + justeringar
Lite mer som en budget
Diskussioner och beslut på en annan nivå

Ger underlag för ett "investeringsstänkande" i positiv mening. Risk – nytta

En standardiserad effekt rapport kan fungera som en årsredovisning – samma rapport till olika intressenter

“

Vad kan standarden
och standardisering
komma att betyda?

Björn Bergstrand,
Kommuninvest

Tack

[pwc.se](https://www.pwc.se)

© 2024 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. “PwC” refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm’s professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.